

SOCb2023
Sociologie organizace
Organizační kultura

Tomáš Doseděl
dosedel@fss.muni.cz

„Objev“ organizační kultury

- Nadnárodní korporace
- Globalizace, mezinárodní obchod
- „Střet“ různých národních kultur

„Objev“ organizační kultury

- [Vše pro dobro světa a Nošovic — Česká televize \(ceskatelevize.cz\)](http://ceskatelevize.cz)
- V českém prostředí hlavně asijské firmy – rozcvičky, zpěv firemní hymny, oceňování nejlepších pracovníků „čestným praporem“ atd.
- Kolektivismus vs. individualismus

Definice organizační kultury

pattern of shared basic assumptions learned by a group as it solved its problems of external adaptation and internal integration, which has worked well enough to be considered valid and, therefore, to be taught to new members as the correct way to perceive, think, and feel in relation to those problems.

Definice organizační kultury

pattern of shared basic assumptions learned by a group as it solved its problems of external adaptation and internal integration, which has worked well enough to be considered valid and, therefore, to be taught to new members as the correct way to perceive, think, and feel in relation to those problems.

Definice organizační kultury

(aneb klasický Berger-Luckmann)

externalizace, habitualizace, internalizace

legitimizace, socializace

Definice organizační kultury

- [Firemní kultura postavena na návycích. – YouTube](#)

Tři úrovně (Schein)

Vnější pozorovatel

- Artefakty
- Sdílené víry a hodnoty
- Základní předpoklady

Tři úrovně (Schein)

- Artefakty
 - Všechno, co „jde vidět“
 - Uniformy, kanceláře, oslovování
- Sdílené víry a hodnoty
- Základní předpoklady

Tři úrovně (Schein)

- Artefakty
- Sdílené víry a hodnoty
 - Legitimizace a racionalizace
 - Firemní „hodnoty“
- Základní předpoklady

Tři úrovně (Schein)

- Artefakty
- Sdílené víry a hodnoty
- Základní předpoklady
 - Lidská práva
 - Národní kultury

Praktické příklady

Praktické příklady

Praktické příklady

Geert Hofstede

- Obrovské dotazníkové šetření v IBM
- 1970s
- Odhalil „dimenze národních kultur“
- (původně 4, později 6)
- Postupně předal žezlo synovi

Dimenze národních kultur

- Power Distance Index
- Individualism vs. Collectivism
- Masculinity vs. Femininity
- Uncertainty Avoidance Index
- Long Term vs. Short Term Orientation
- Indulgence vs. Restraint

Dimenze národních kultur

- Power Distance Index
- Vzdálenost moci, chování se k „mocným“
- Vyšší index znamená, že lidé více akceptují hierarchické rozdělení společnosti, společenské nerovnosti

Dimenze národních kultur

- Individualism vs. Collectivism
- Individualismus vs. kolektivismus
- Upřednostňování potřeb celku na úkor potřeb vlastních

Dimenze národních kultur

- Masculinity vs. Femininity
- Maskulinita vs. femininita
- M: úspěch, hrdinství, materiální odměna, soutěživost
- F: kooperace, skromnost, péče o slabé, kvalita života, konsensus místo soutěživosti

Dimenze národních kultur

- Uncertainty Avoidance Index
- Vyhýbání se nejistotě
- Existence silných pravidel řešící podrobně každý případ, kde by mohlo dojít k neočekávanostem

Dimenze národních kultur

- Long Term vs. Short Term Orientation
- Dlouhodobá vs. krátkodobá orientace
- D: důraz na tradice, konzervatismus
- K: důraz na změny, na budoucnost

Dimenze národních kultur

- Indulgence vs. Restraint
- Bezuzdnost vs. omezení
- B: akceptace prožívání života podle individuálních přání a představ
- O: svázání společenskými normami a pravidly

Dimenze firemních kultur

- Francie: lidská pyramida

Problémy způsobuje nedostatečná firemní hierarchie

vzdálenost moci 68

vyhýbání se nejistotě 86

Dimenze firemních kultur

- Německo: dobře naolejovaný stroj
Problémy způsobují nedostatečná pravidla

vzdálenost moci 68 (FR), 35

vyhýbání se nejistotě 86 (FR), 65

Dimenze firemních kultur

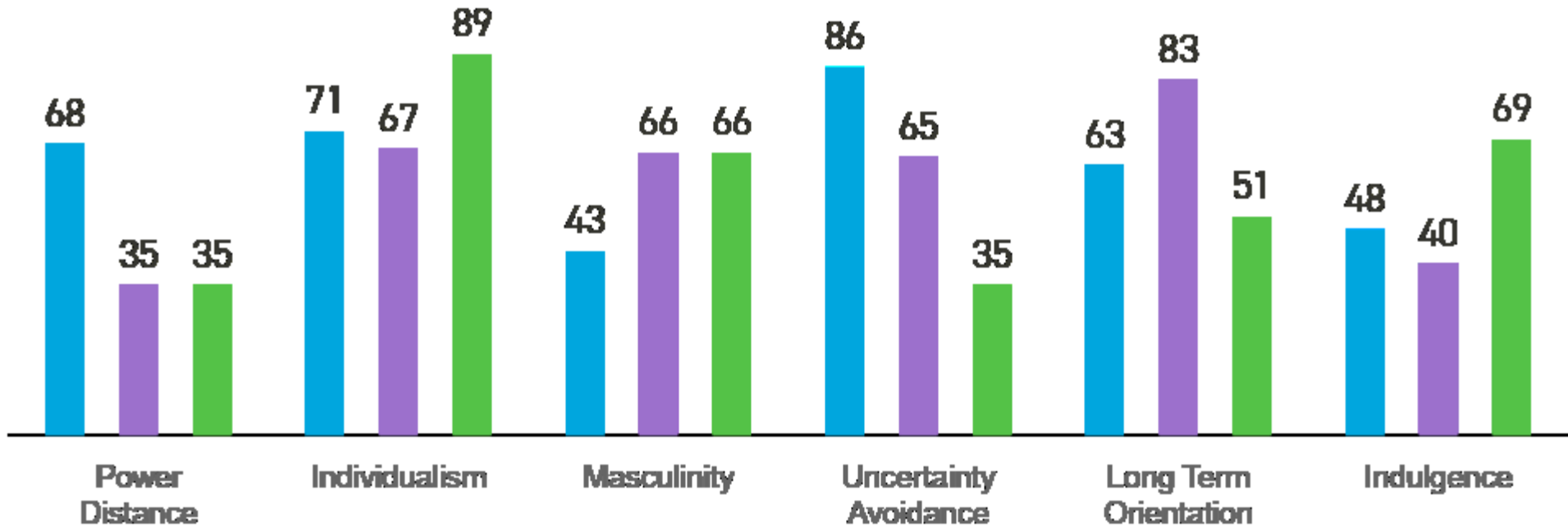
- Německo: dobře naolejovaný stroj

Problémy způsobují lidské vztahy

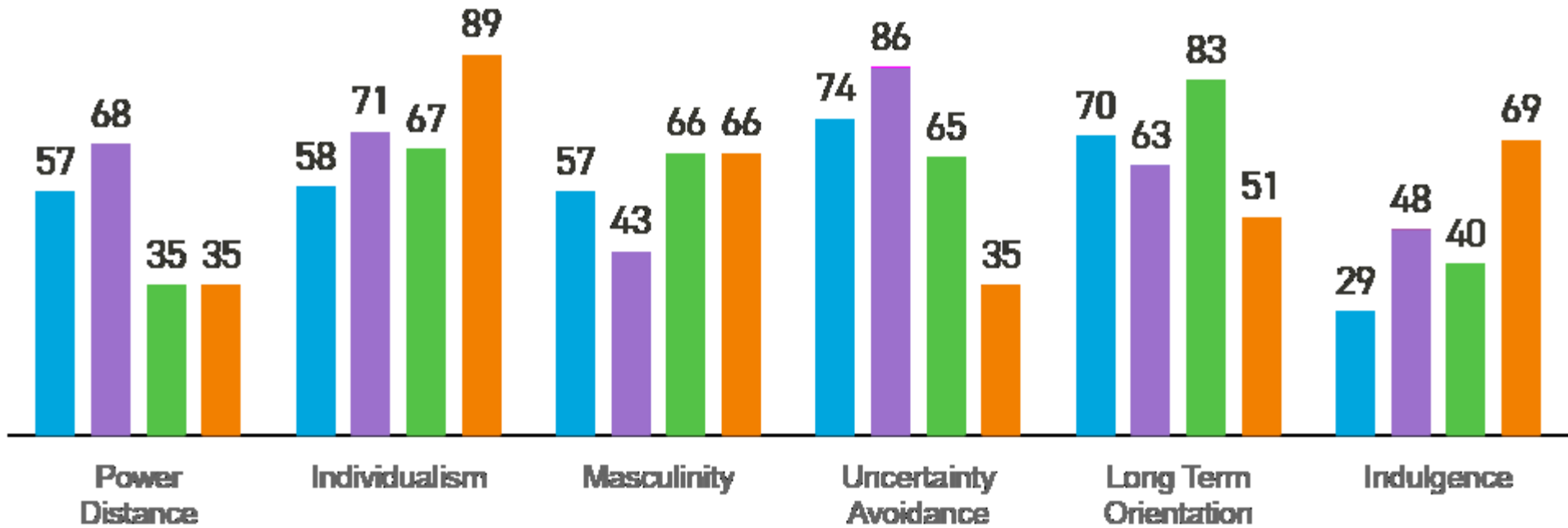
vzdálenost moci 68 (FR), 35 (GE), 35

vyhýbání se nejistotě 86 (FR), 65 (GE), 35

FR – GE – UK

CZ – FR – GE – UK

Dimenze národních kultur

- [Compare countries - Hofstede Insights \(hofstede-insights.com\)](https://hofstede-insights.com)

Otázky?